

ONDERZOEK GEURHINDER VEEHOUDERIJEN
PLATTELANDSWONING
DOESPOLDERKADE 1-2 HOOGMADE

De Roever Omgevingsadvies

Heidebloemstraat 15
Postbus 64
5480 AB Schijndel
T 073 594 10 11
F 073 594 11 20
E info@deroever.nl
W www.deroever.nl

NL97 RABO 0122 6903 11
NL21 INGB 0001 0833 26
Advies- en ingenieursbureau
J.G. de Roever B.V.
KvK 16068733
BTW NL 8015.63.136.B.01

Titel document: Onderzoek geurhinder veehouderijen Doespolderkade 1-2
 Hoogmade
Referentie: 20200626.v02
Datum: 13 augustus 2020
Opdrachtgever: KuiperCompagnons

INHOUDSPGAVE

1. INLEIDING.....	4
1.1. Situatie.....	4
1.2. Vraagstelling.....	5
2. WETTELIJK KADER	6
2.1. Wet geurhinder en veehouderij.....	6
2.2. Wijziging Activiteitenbesluit met betrekking tot landbouwactiviteiten.....	6
2.3. Ruimtelijke plannen en geurhinder van veehouderijen.....	6
3. UITGANGSPUNTEN EN ACHTERGRONDEN	8
3.1. Uitgangspunten veehouderijen.....	8
3.2. Geuremissie en geurimmisie.....	8
3.3. Verschillende beoordelingen.....	8
3.3.1. <i>Voorgrondbelasting</i>	8
3.3.2. <i>Afstanden</i>	9
3.3.3. <i>Achtergrondbelasting</i>	10
3.3.4. <i>Mestopslag</i>	10
3.4. Geurbelasting versus geurhinder.....	11
3.5. Geurgevoelig object.....	11
3.6. Bebouwde kom.....	12
4. GEURBEOORDELING VOLGENS VIGERENDE MELDING.....	14
4.1. Afstanden.....	15
4.2. Belangen veehouderij.....	16
4.3. Woon- en leefklimaat.....	16
5. GEURBEOORDELING VOLGENS HUIDIGE SITUATIE	19
5.1. Afstanden.....	20
5.2. Belangen veehouderij.....	20
5.3. Woon- en leefklimaat.....	21
6. CONCLUSIE.....	24
BIJLAGE I. KAART AFSTANDEN VIGERENDE MELDING	25
BIJLAGE II. KAART VOORGRONDBELASTING VIGERENDE MELDING	26
BIJLAGE III. KAART AFSTANDEN HUIDIGE SITUATIE	27
BIJLAGE IV. KAART VOORGRONDBELASTING HUIDIGE SITUATIE	28

1. INLEIDING

1.1. Situatie

De gemeente Kaag en Braassem is voornemens de woning aan Doespolderkade 2 te Hoogmade te bestemmen als plattelandswoning. De woning is feitelijk niet langer in gebruik als bedrijfswoning bij de veehouderij aan Doespolderkade 1.

De Wet plattelandswoningen maakt omzetting van een voormalige agrarische bedrijfswoning naar een plattelandswoning mogelijk, zonder dat het agrarische bedrijf waar de woning toe behoorde, wordt belemmerd in de bedrijfsvoering. In het ruimtelijk spoor moet desondanks worden beoordeeld of er sprake is van een aanvaardbaar geurhinder niveau ter plaatse van de plattelandswoning ten aanzien van de 'eigen' veehouderij.

De beoogde situatie is aangegeven op afbeelding 1.

Afbeelding 1. Beoogde situatie

In dit rapport wordt het onderzoek naar de ligging van de geur- en afstandsc contouren en naar de overige geuraspecten voor de ruimtelijke ontwikkeling beschreven.

1.2. Vraagstelling

Bij het beoordelen van een ruimtelijk plan spelen standaard de volgende vragen:

1. Is ter plaatse van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling een aanvaardbaar woon- en leefklimaat gegarandeerd?
2. Worden omliggende bedrijven (onevenredig) in hun belangen geschaad?

Het onderzoek dat in dit kader is uitgevoerd beperkt zich tot geur afkomstig van veehouderijbedrijven. De meest recente milieuhygiënische inzichten liggen vast in de Wet geurhinder en veehouderij. In hoofdstuk 2 wordt het wettelijk kader toegelicht. Hoofdstuk 3 beschrijft de uitgangspunten en achtergronden die in dit onderzoek worden gebruikt. De beoordeling van de geursituatie volgens de vigerende melding wordt beschreven in hoofdstuk 4. De beoordeling van de geursituatie volgens de huidige situatie (omdat hetgeen in de vigerende melding is beoogd nog niet is gerealiseerd) wordt beschreven in hoofdstuk 5. Ten slotte volgen in hoofdstuk 6 de conclusies.

2. WETTELIJK KADER

2.1. Wet geurhinder en veehouderij

In de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) staan standaard, landelijk geldende, afstanden en normen waaraan de ligging en geurbelasting van dierenverblijven getoetst moeten worden, in het geval van een aanvraag om milieuvergunning. De Wgv is nader uitgewerkt in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). De normen gelden ter plaatse van geurgevoelige objecten (bijvoorbeeld woningen) en de afstanden gelden tot deze geurgevoelige objecten. De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks Gebied. Dit verspreidingsmodel geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Rgv. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden.

Enkele begrippen uit de Wgv die relevant zijn en gebruikt worden in dit rapport, zijn nader toegelicht in hoofdstuk 3.

2.2. Wijziging Activiteitenbesluit met betrekking tot landbouwactiviteiten

Op 1 januari 2013 is een grote wijziging van het Activiteitenbesluit en de bijbehorende regeling in werking getreden. Met de wijziging zijn meer veehouderijen onder de regels van het Activiteitenbesluit komen te vallen. Daarbij is onder meer de beoordeling van geur conform de Wet geurhinder en veehouderij (zoals toegelicht in hoofdstuk 3 van dit rapport) meegenomen. De toetsing aan middels geurverordeningen aangepaste geurnormen en afstanden geldt ook voor veehouderijen die onder de regels van het Activiteitenbesluit vallen.

2.3. Ruimtelijke plannen en geurhinder van veehouderijen

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen moet worden gewaarborgd dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat op plaatsen waar het vestigen van een (geur)gevoelig object mogelijk wordt gemaakt. Verder moet worden voorkomen dat bestaande veehouderijen onevenredig in hun belangen worden geschaad. Om de milieufactoren te bepalen moet worden uitgegaan van de 'omgekeerde werking' van de milieuregelgeving. In de bestemmingsplantoets wordt daartoe getoetst of ter plaatse van de te bestemmen geurgevoelige objecten voldaan wordt aan de eisen die de milieuregelgeving stelt.

Voor het aspect geur van veehouderijen moet een toets op grond van de Wgv worden uitgevoerd. De geplande geurgevoelige objecten moeten zijn gelegen buiten de wettelijk geldende geur- en afstandscontouren van de aanwezige veehouderijen. Bij de toets moet worden uitgegaan van de omvang van de veestapel volgens de verleende vergunning of ingediende melding. Uit jurisprudentie¹ blijkt dat voor de geurcontouren of aan te houden afstanden in principe moet worden uitgegaan van de randen van het bouwvlak. De rand van het bouwvlak wordt aangehouden omdat de veehouderij in principe het recht heeft om overal binnen het bouwvlak te bouwen. In sommige gevallen kan niet het volledige bouwvlak worden benut, vanwege de ligging ten opzichte van reeds bestaande geurgevoelige objecten. In dergelijke gevallen wordt uitgegaan van het reëel te benutten bouwvlak.

¹ ABRvS 201205174/1/R4, 22 januari 2014

Alleen in het geval dat sprake is van een overbelaste situatie (in de betreffende richting), kan van deze werkwijze worden afgeweken. Van een overbelaste situatie is sprake als in de vergunde situatie niet wordt voldaan aan de geurnorm of afstand. In dat geval kan een veehouderij de 'geurrechten' in de betreffende richting niet anders gebruiken dan in de vergunde situatie het geval is (het gaat daarbij om stallen en emissiepunten). Voor het bepalen van de geur- en afstandscontouren kan dan worden uitgegaan van de ligging van de vergunde stallen en emissiepunten. Hiermee wordt invulling gegeven aan het uitgangspunt dat een bestaande veehouderij niet onevenredig in haar belangen mag worden geschaad. Deze werkwijze staat ook beschreven in de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij.

Een te bestemmen geurgevoelig object moet buiten de wettelijk geldende geurcontouren van de omliggende veehouderijen liggen, om niet blootgesteld te worden aan te veel geurhinder. Bij veehouderijen met dieren waarvoor afstanden gelden moet het nieuwbouwplan buiten de wettelijk geldende minimale afstand plaatsvinden. Binnen de geur- en afstandscontouren rondom de (bouwvlakken van de) veehouderijen, is geen sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Dit houdt in dat binnen deze contouren geen nieuwe bestemming mag worden vastgelegd, die het realiseren van geurgevoelige objecten mogelijk maakt. Op die manier wordt een aanvaardbaar woon- en leefklimaat gewaarborgd en wordt voorkomen dat het veehouderijbedrijf in haar mogelijke ontwikkeling belemmerd wordt.

Het woon- en leefklimaat in een gebied wordt behalve door de geurbelasting per veehouderij (voorgrondbelasting) ook bepaald door de achtergrondbelasting, de geurbelasting ten gevolge van alle veehouderijen samen. Het is aan de gemeente om te beoordelen of de geurbelasting en geurhinder in een specifiek gebied acceptabel zijn.

3. UITGANGSPUNTEN EN ACHTERGRONDEN

3.1. Uitgangspunten veehouderijen

Het onderzoek naar de geursituatie gaat uit van de aanwezige veehouderijen en de bestaande geurgevoelige objecten. In het onderzoek wordt zowel de vergunde geursituatie als de worst-case geursituatie beschouwd. De geurbelasting wordt bepaald op grond van geurberekeningen voor de voor- en achtergrondbelasting. Aan de hand hiervan kan ook het woon- en leefklimaat bepaald worden. Voor de huidige situatie worden de vergunde of gemelde bedrijfssituaties gehanteerd. In de worst-case situatie wordt aangehouden dat alle bestaande bebouwing wordt afgebroken en zodanig wordt teruggebouwd dat de geur- en afstandscontouren zo veel mogelijk richting het te bestemmen geurgevoelige object komen te liggen.

3.2. Geuremissie en geurimmisie

De geuremissies worden uitgedrukt in Europese odour units (Europese geureenheden) per tijdseenheid: ou_E/s . Deze geuremissies zijn bepaald op basis van metingen aan de geurconcentraties uit stallen. De emissiefactoren per dier staan weergegeven in bijlage 1 van de Rgv.

De geurbelastingen (geurimmissies) worden uitgedrukt in odour units per kubieke meter lucht: ou_E/m^3 . Hiermee wordt het 98-percentiel van de geurconcentratie bedoeld. Dat is de geurconcentratie, berekend met een verspreidingsmodel, welke gedurende 2 procent van een jaar wordt overschreden.

3.3. Verschillende beoordelingen

3.3.1. Voorgrondbelasting

Met behulp van verspreidingsmodellen kan de geurbelasting vanuit dierenverblijven op geurgevoelige objecten worden berekend. De geurbelasting van een individuele veehouderij wordt 'voorgrondbelasting' genoemd. De geurbelasting is afkomstig van dieren waarvoor in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) een omrekeningsfactor is vastgesteld, zoals varkens, vleesvee, pluimvee, schapen en geiten. De maximaal toegestane geurbelasting van veehouderijen op geurgevoelige objecten is afhankelijk van de ligging (concentratiegebied of geen concentratiegebied en binnen of buiten de bebouwde kom). De standaardnormen uit de Wgv zijn in tabel 1 opgenomen.

Tabel 1. Geurnormen volgens de Wet geurhinder en veehouderij

Ligging geurgevoelig object ^{2*}	Binnen bebouwde kom	Buiten bebouwde kom
Concentratiegebied	3 ou_E/m^3	14 ou_E/m^3
Geen concentratiegebied	2 ou_E/m^3	8 ou_E/m^3

* de gemeente Kaag en Braassem ligt niet in een concentratiegebied.

² gebied als aangegeven in bijlage I bij de Meststoffenwet

De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid de standaardnormen aan te passen middels een gemeentelijke verordening. De gemeente Kaag en Braassem heeft in haar geurverordening d.d. 16 februari 2012 geen aangepaste geurnormen opgenomen. Daarom gelden bovenstaande geurnormen uit de Wgv.

Bij het beoordelen van vergunningaanvragen is voor het bepalen van de geurbelasting het gebruik van het verspreidingsmodel V-Stacks Vergunning 2010 voorgeschreven. Hiermee kan op vooraf ingegeven locaties de geurbelasting worden berekend. Om een goed beeld van de geurbelasting te verkrijgen is het wenselijk om geurcontouren te kunnen berekenen en tekenen. Dit is mogelijk met het verspreidingsmodel V-Stacks Gebied. De berekende waarden voor de geurbelasting zijn bij beide verspreidingsmodellen gelijk (sinds versie 2010). Hiertoe moeten alle parameters, inclusief de rekennauwkeurigheid (20%) en ruwheid in V-Stacks Gebied gelijk worden gesteld aan de parameters in V-Stacks Vergunning.

3.3.2. Afstanden

Naast geurnormen stelt de Wgv ook eisen aan de (vaste) afstanden van veehouderijen tot geurgevoelige objecten. De afstanden gelden voor dieren waarvoor in de Rgv geen omrekeningsfactoren zijn vastgesteld, zoals melkrundvee, vrouwelijk jongvee en paarden. De minimaal aan te houden afstand bedraagt 50 meter tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom en 100 meter tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom. Deze afstanden gelden ongeacht het aantal dieren dat er gehouden wordt en worden gemeten vanaf het dichtstbijzijnde emissiepunt van een stal waarin de betreffende dieren worden gehouden.

De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid de standaard afstandseisen aan te passen middels een gemeentelijke verordening. De gemeente Kaag en Braassem heeft in haar geurverordening d.d. 16 februari 2012 het volgende opgenomen (artikel 5):

Voor buiten de bebouwde kom gelegen geurgevoelige objecten wordt de minimumafstand uit artikel 3, tweede lid onder b en artikel 4, eerste lid onder b van de Wet geurhinder en veehouderij gehanteerd. Een uitzondering hierop is mogelijk als:

- a. de uitbreiding van een bestaande veehouderij wordt belemmerd door een bestaand geurgevoelig object; indien de afstand tussen de veehouderij en het geurgevoelig object niet kleiner wordt;*
- b. de bestemming van een bestaande bedrijfswoning wordt gewijzigd in burgerwoning als dit het enige doelmatige gebruik van de woning betreft.*

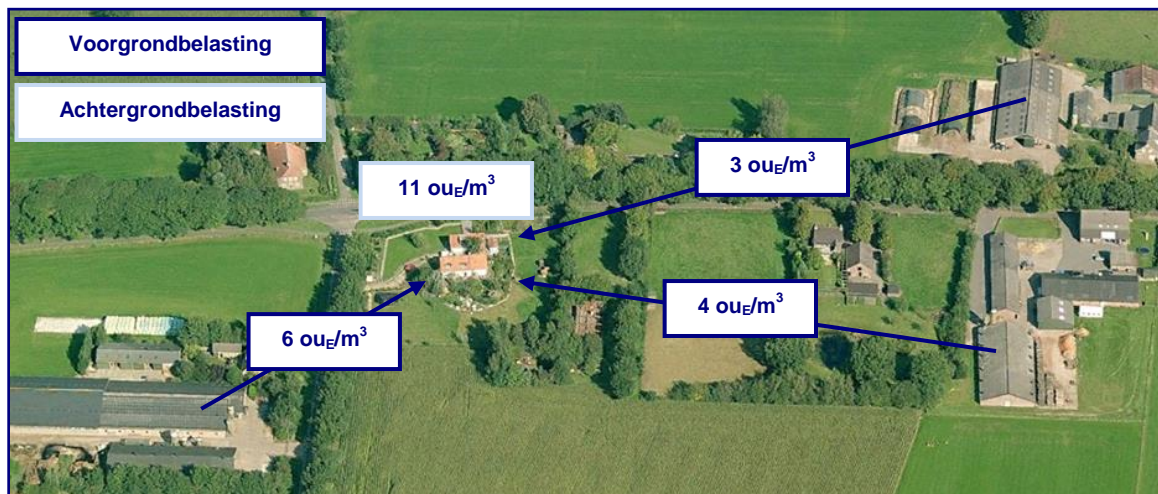
In deze gevallen bedraagt de afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf ten minste 25 meter tot een geurgevoelig object dat is gelegen buiten de bebouwde kom.

De afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf moet (onafhankelijk van de diersoort die er gehouden wordt) minimaal 25 meter bedragen tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom en 50 meter bedragen tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom (gevel-gevel afstand). De bedrijfswoning die tot dezelfde veehouderij behoort wordt overigens niet aangemerkt als geurgevoelig object.

Ten slotte geldt voor een geurgevoelig object dat deel uitmaakt van een veehouderij een afstand van 50 meter als deze is gelegen buiten de bebouwde kom en een afstand van 100 meter als deze is gelegen binnen de bebouwde kom. Voor geurgevoelige objecten die deel uitmaken van een veehouderij wordt dus niet getoetst aan de normen voor de voorgrondbelasting, zoals weergegeven in paragraaf 3.3.1.

3.3.3. *Achtergrondbelasting*

De normen op grond van de Wgv gelden voor de geurbelasting van een individuele veehouderij. De (hoogste) geurbelasting van een individuele veehouderij op een geurgevoelig object wordt ook wel 'voorgrondbelasting' genoemd. De geurbelasting van alle veehouderijen samen op enige locatie wordt 'achtergrondbelasting' genoemd. Dit is vergelijkbaar met het begrip cumulatieve stankhinder uit de 'stankrichtlijnen'. Het verschil tussen voorgrondbelasting en achtergrondbelasting wordt toegelicht op afbeelding 2.

Afbeelding 2. Voorgrondbelasting versus achtergrondbelasting (fictieve situatie)

De Wgv kent geen normen voor de achtergrondbelasting of de mogelijkheid dergelijke normen te stellen. De achtergrondbelasting die optreedt of op kan treden is dan ook een gevolg van de aanwezige veehouderijen en de individuele geurbelasting. De gemeenteraad beoordeelt of de milieukwaliteit (de mate van geurhinder) die behoort bij een bepaalde achtergrondbelasting acceptabel is en of deze past binnen de doelstellingen voor een gebied.

3.3.4. *Mestopslag*

Naast de geur vanuit dierenverblijven vormt de opslag van vaste mest ook een mogelijke geurbron. Een opslag van vaste mest valt onder de regels van het Activiteitenbesluit (opslag agrarische bedrijfsstoffen). Een opslag van agrarische bedrijfsstoffen moet liggen op een afstand van ten minste 100 meter tot geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom en 50 meter tot geurgevoelige objecten buiten een bebouwde kom. Deze afstanden zijn niet van toepassing op een bestaande opslag die op te korte afstand is gelegen als de opslag aanwezig was op 1 januari 2013 en verplaatsing redelijkerwijs niet mogelijk is.

3.4. Geurbelasting versus geurhinder

In de Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij is beschreven hoe kan worden bepaald hoeveel geurhinder kan worden verwacht in een gebied, gelet op de geurbelasting die daar is berekend. Op grond van de berekende geurbelastingen wordt met behulp van de tabellen A (achtergrondbelasting) en B (voorgrondbelasting) uit bijlage 6 van de Handreiking de te verwachten geurhinderpercentages bepaald.

Het hoogste geurhinderpercentage (voorgrondbelasting of achtergrondbelasting) is maatgevend voor de geursituatie.

Deze percentages zijn bedoeld om een vertaalslag te maken tussen de waarden voor de geurbelasting en de milieukwaliteit. De percentages zijn afkomstig uit het 'Geuronderzoek stallen intensieve veehouderij' (PRA Odournet, 2001). De geursituatie wordt beschreven in termen van milieukwaliteit, onderverdeeld in acht categorieën van 'zeer goed' tot 'extreem slecht'. Deze termen zijn afkomstig uit de 'GGD-richtlijn geurhinder (oktober 2002)'. Dit is beschreven in bijlage 7 van de Handreiking. Een overzicht van de geurbelasting in relatie tot de geurhinderpercentages en de milieukwaliteit is te zien in tabel 2.

Tabel 2. Woon- en leefklimaat versus geurgehinderden versus geurbelasting

Milieukwaliteit	Geurgehinderden	Voorgrondbelasting*	Achtergrondbelasting*
Zeer goed	0 – 5 %	0 – 0,7 ou _E /m ³	0 – 1,5 ou _E /m ³
Goed	5 – 10 %	0,7 – 1,8 ou _E /m ³	1,5 – 3,5 ou _E /m ³
Redelijk goed	10 – 15 %	1,8 – 3 ou _E /m ³	3,5 – 6,5 ou _E /m ³
Matig	15 – 20 %	3 – 4,5 ou _E /m ³	6,5 – 10 ou _E /m ³
Tamelijk slecht	20 – 25 %	4,5 – 6,5 ou _E /m ³	10 – 14 ou _E /m ³
Slecht	25 – 30 %	6,5 – 8,5 ou _E /m ³	14 – 19 ou _E /m ³
Zeer slecht	30 – 35 %	8,5 – 11,3 ou _E /m ³	19 – 25 ou _E /m ³
Extreem slecht	35 – 40 %	11,3 – 14,7 ou _E /m ³	25 – 32 ou _E /m ³

* deze waarden gelden alleen voor niet-concentratiegebieden, voor concentratiegebieden bestaan andere waarden. De gemeente Kaag en Braassem ligt niet in een concentratiegebied.

De omschrijving van de milieukwaliteit kan niet op zichzelf worden gezien. De beleving van deze aanduidingen sluit het beste aan bij woongebieden. Ook dan is er in de beleving van geur een hele stap tussen de twee opeenvolgende categorieën, zoals 'redelijk goed' en 'matig'. Het verschil in geur tussen twee klassen kan nabij de grens daartussen (op korte afstand) niet worden waargenomen. Het 'gat' bestaat alleen tekstueel, omdat de geurbelastingen en hinderpercentages op elkaar aansluiten.

3.5. Geurgevoelig object

Een geurgevoelig object is in de Wgv gedefinieerd als: 'gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt'. Alleen een gebouw kan een geurgevoelig object zijn. Duidelijk is dat een woning een geurgevoelig object is, mits deze een positieve planologische bestemming heeft en feitelijk geschikt is en gebruikt wordt om in te wonen. Of een ander gebouw (niet zijnde een woning), bijvoorbeeld een bedrijfsgebouw een geurgevoelig object is moet worden beoordeeld aan de hand van de criteria die in de definitie verder zijn opgenomen.

Het gebouw is bestemd voor menselijk verblijf.

Gezien de toelichting op de Wgv betekent dit dat de locatie volgens een geschikte planologische bestemming een functie moet hebben voor menselijk verblijf. In een kantoorgebouw, werkruimte of expeditieruimte kunnen zich mensen ophouden.

Het gebouw is blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk verblijf.

Het gebouw moet zodanig zijn (aard, indeling en inrichting) dat het feitelijk gezien ook mogelijk is om in het gebouw te verblijven. Als aan het voorgaande wordt voldaan zal dit in de praktijk normaliter ook het geval zijn.

Het gebouw wordt daarvoor (menselijk verblijf) permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, gebruikt.

Onduidelijk is wat onder permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik wordt verstaan. Waar de grens ligt in de mate van gebruik zal uit de jurisprudentie moeten blijken.

Gelet op de definitie wordt er van uitgegaan dat gebouwen, waarin zich gedurende langere tijd, vrijwel dagelijks (meerdere) mensen verblijven (in dit geval werken) aangemerkt worden als geurgevoelig object. Dit wordt bevestigd in jurisprudentie (onder andere ABRvS 200709155/1 van 24 december 2008, ABRvS 200801961/1 van 11 maart 2009, ABRvS 200902795/5/R3 van 14 oktober 2009 en ABRvS 201202274/1/A1 van 10 oktober 2012).

De plattelandswoning vormt een geurgevoelig object.

3.6. Bebouwde kom

Het begrip bebouwde kom is in de Wgv niet gedefinieerd, evenmin als in de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro). In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel van de Wgv is aangegeven dat de grens van de bebouwde kom 'niet wordt bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving'. Binnen een bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur. Als bebouwde kom wordt beschouwd: 'het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft' en waarin (dus) veel mensen per oppervlakte-eenheid daadwerkelijk wonen of verblijven. InfoMil concludeert in haar handleiding behorend bij de Wgv dat het voor de hand ligt om voor de grenzen van de bebouwde kom aan te sluiten bij wat in de ruimtelijke ordening (het plaatselijke bestemmingsplan) daaronder wordt verstaan.

Of een bepaalde omgeving een bebouwde kom is zal per geval moeten worden bepaald. Zoals gezegd is dit niet eenduidig gedefinieerd. De volgende zaken spelen in deze afweging en rol:

- dichtheid bebouwing;
- aard en structuur van de omgeving en bebouwing;
- planologische karakter.

Mogelijk dat ook de historische situatie een rol speelt. Voor woningen gaan wij uit van een bebouwde kom, als deze in een woonwijk of woongebied zijn gelegen, waarbij de erven aan meerdere zijden aan elkaar aansluiten. Woningen die geconcentreerd zijn gelegen in een op zichzelf staande lintbebouwing beschouwen wij niet als bebouwde kom. Deze opvatting sluit aan bij de jurisprudentie over het begrip bebouwde kom zoals dat werd gehanteerd in de brochure veehouderij en Hinderwet (één van de 'stankrichtlijnen') en in de Stankwet.

De plattelandswoning maakt geen onderdeel uit van een bebouwde kom.

4. GEURBEOORDELING VOLGENS VIGERENDE MELDING

Nabij de plattelandswoning ligt de veehouderij aan Doespolderkade 1. Overige veehouderijen zijn in de scope van dit onderzoek niet relevant. De inrichting van de veehouderij is aangegeven op afbeelding 3. Bij de veehouderij vormen de dierenverblijven en de mestopslag de relevante geurbronnen.

Bij de veehouderij is ook een kaasmakerij aanwezig. Deze geurbeoordeling (agrarische geur) heeft geen betrekking op de kaasmakerij (industriële geur). De algemeen geldende geurvoorschriften uit het Activiteitenbesluit vormen een borging van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in de omgeving ten aanzien van de kaasmakerij. Omdat voor (mogelijke) geurbronnen bij een kaasmakerij geen afstandseisen op grond van het Activiteitenbesluit gelden, wordt de kaasmakerij niet in haar belangen geschaad.

Afbeelding 2. Inrichting veehouderij

Voor de veehouderij is op 21 april 2016 een melding op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer ingediend voor de volgende veebezetting:

- 35 stuks vrouwelijk jongvee (A3.100) in stal 1;
- 95 stuks melkrundvee (A1.13, ligboxenstal met roostervloer voorzien van cassettes in de roosterspleten en mestschuif) in de nieuw te bouwen stal 2, waarvoor in 2017 een bouwvergunning is verleend.

4.1. Afstanden

Voor melkrundvee en vrouwelijk jongvee zijn in de Rgv geen geuremissiefactoren vastgesteld. In paragraaf 3.3.2 is toegelicht dat voor deze dieren een afstand van 50 meter tussen het emissiepunt van een dierenverblijf en de gevel van een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom in acht moet worden genomen en dat een gevel-gevelafstand van 25 meter in acht moet worden genomen. In paragraaf 3.3.4 is toegelicht dat voor de mestopslag een afstand van 50 meter tot de gevel van een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom in acht moet worden genomen. Op afbeelding 4 en op de kaart in bijlage I is de afstandscontour van 25 meter en van 50 meter rondom de dierenverblijven en de mestopslag weergegeven.

Afbeelding 4. Afstanden

Op afbeelding 4 is te zien dat de plattelandswoning is gelegen binnen de afstandscontour van 50 meter. Dit wil echter niet per definitie zeggen dat geen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en dat de belangen van de veehouderij worden geschaad, zie komende paragrafen.

4.2. Belangen veehouderij

De belangen van de veehouderij worden niet geschaad. Een plattelandswoning wordt niet beschermd tegen de geur afkomstig van de 'eigen' veehouderij. De plattelandswoning kan daarom ook geen belemmering vormen voor de 'eigen' veehouderij.

4.3. Woon- en leefklimaat.

De afstandseisen zoals genoemd in paragraaf 3.3.2 gelden ongeacht het aantal dieren wat gehouden wordt. Voor een dierenverblijf met 10 melkkoeien geldt dezelfde afstandseis van 50 meter als voor een dierenverblijf met (bijvoorbeeld) 1.000 melkkoeien. De afstandseis zegt daarom niet veel over het woon- en leefklimaat ter plaatse van het geurgevoelig object. Hetzelfde geldt voor een mestopslag en de omvang daarvan.

Om toch een indruk te krijgen van het woon- en leefklimaat is een geurberekening gemaakt. Voor melkrundvee, vrouwelijk jongvee en een mestopslag zijn in de Rgv geen geuremissiefactoren vastgesteld. Voor geuremissiefactoren is aangesloten bij het 'Merkblatt Geruchsimmissionsprognosen bei Tierhaltungsanlagen', Hessisches Ministerium für Umwelt, Energie, Landwirtschaft und Verbraucherschutz, kenmerk HMUELV 2013.

Uit het genoemde Merkblatt volgt:

- een geuremissiefactor van 12 geureenheden (ge) per seconde per grootvee-eenheid bij melkrundvee;
- een geuremissiefactor van 12 geureenheden (ge) per seconde per grootvee-eenheid bij vrouwelijk jongvee;
- een grootvee-eenheid per dier van 1,2 bij melkrundvee;
- een grootvee-eenheid per dier 0,6 bij vrouwelijk jongvee;
- een geuremissiefactor van 3 geureenheden (ge) per seconde per vierkante meter bij opslag van vaste mest.

Hieruit kan het volgende worden geconcludeerd:

- de geuremissiefactor voor een melkkoe bedraagt 14,4 ge/s, ofwel $7,2 \text{ ou}_E/\text{s}^3$, dus de geuremissie voor stal 2 bedraagt $1.368 \text{ ou}_E/\text{s}^4$;
- de geuremissiefactor voor vrouwelijk jongvee bedraagt 7,2 ge/s, ofwel $7,2 \text{ ou}_E/\text{s}$, dus de geuremissie voor stal 1 bedraagt $252 \text{ ou}_E/\text{s}$;
- de geuremissiefactor van een opslag van vaste mest bedraagt $1,5 \text{ ou}_E/(\text{s} \times \text{m}^2)$, de oppervlakte van de mestopslag bedraagt 75 m^2 , dus de geuremissie voor de mestopslag bedraagt $112,5 \text{ ou}_E/\text{s}$.

Op basis van deze geuremissiefactoren is een geurberekening uitgevoerd.

De parameters die zijn gebruikt voor de geurberekening zijn weergegeven in tabel 3 (natuurlijke ventilatie).

³ $1 \text{ ou}_E = 2 \text{ ge}$, <https://www.infomil.nl/onderwerpen/lucht-water/lucht/geur/handleiding-geur/begrippenlijst/>

⁴ er is geen rekening gehouden met een eventuele reductie van geuremissie door het (voor ammoniak) emissiearme stalsysteem A1.13

Tabel 3. Parameters geurberekening

Bron	X coördinaat (m)	Y coördinaat (m)	Emissiepunt hoogte (m)	Gebouw hoogte (m)	Emissiepunt diameter (m)	Uittree snelheid (m/s)	Geur emissie (ou _E /s)
stal 1	99246	464246	1,5	1,5	0,5	0,4	252
stal 2	99299	464267	1,5	1,5	0,5	0,4	1368
mestopslag	99257	464206	1,5	1,5	0,5	0,4	113

Naam: Doespolderkade 1-2 Hoogmade

Meteo Station: Schiphol

Perc Rekenuren: 20 % Maximale afstand tussen receptorpunt en bron: 2 000 m

141

Gebied

Raster Breedte Y: 1 000 m
Aantal Gridpunten: 50

Rasterpunt Linksonder:
Raster X: 98 767 m
Raster Y: 463 740 m

Raster Lengte X: 1 000 m
Aantal Gridpunten: 50

Gebruik kaart (optioneel)

Bron File Naam: U:\Bedrijven\KuiperCompagnons\Doespolderkade 1-2 Hoogmade\geur\berekening

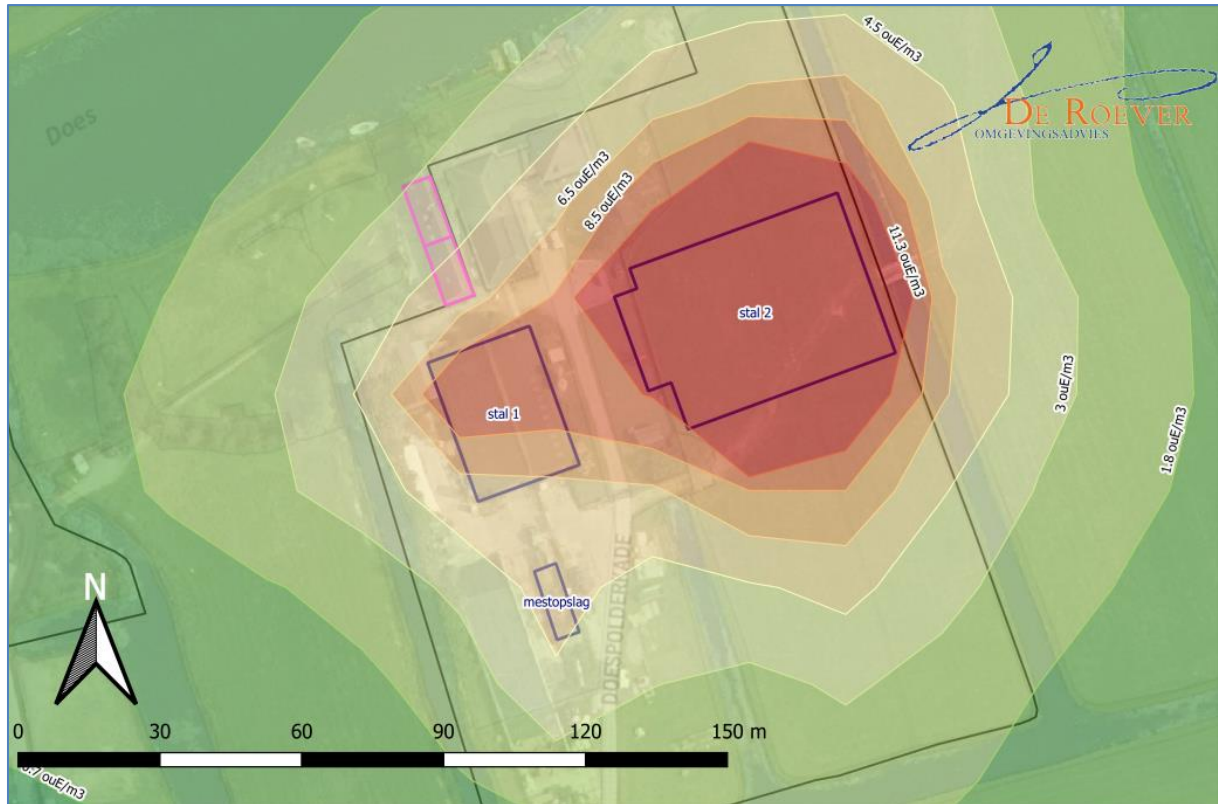
Receptor File Naam: U:\Bedrijven\KuiperCompagnons\Doespolderkade 1-2 Hoogmade\geur\berekening

Uitvoer Directory: U:\Bedrijven\KuiperCompagnons\Doespolderkade 1-2 Hoogmade\geur\berekening

Eigen ruwheid
Berekende ruwheid: 0,12 m Bereken ruwheid

Afbreken Bewaren

De geurcontouren zijn weergegeven op afbeelding 5 en op de kaart in bijlage II.

Afbeelding 5. Geurcontouren

Op afbeelding 5 is te zien dat het noordelijk deel van de plattelandswoning tussen de geurcontouren van $3,0 \text{ ouE/m}^3$ en $4,5 \text{ ouE/m}^3$ ligt. Uit tabel 2 in paragraaf 3.4 blijkt dat bij die geurbelasting een 'matig' woon- en leefklimaat hoort. Op afbeelding 5 is te zien dat het zuidelijk deel van de plattelandswoning tussen de geurcontouren van (ongeveer) $4,5 \text{ ouE/m}^3$ en $6,5 \text{ ouE/m}^3$ ligt. Uit tabel 2 in paragraaf 3.4 blijkt dat bij die geurbelasting een 'tamelijk slecht' woon- en leefklimaat hoort.

Uit tabel 2 in paragraaf 3.4 blijkt ook dat bij een geurbelasting van $8,0 \text{ ouE/m}^3$ (de geurnorm voor een geurgevoelig object in het buitengebied) een 'slecht' woon- en leefklimaat hoort, wat impliceert dat een 'slecht' woon- en leefklimaat nog aanvaardbaar wordt geacht in het buitengebied. Het woon- en leefklimaat is daarom beter dan het woon- en leefklimaat dat op grond van de Wgv nog aanvaardbaar wordt geacht.

Ook het woon- en leefklimaat ten aanzien van de achtergrondbelasting is aanvaardbaar, aangezien er geen veehouderijen met een relevante geuremissie op korte afstand zijn gelegen.

5. GEURBEOORDELING VOLGENS HUIDIGE SITUATIE

Omdat de beoogde situatie volgens de vigerende melding nog niet is gerealiseerd, is ook een beoordeling gemaakt van de huidige situatie van de veehouderij. De inrichting van de veehouderij is aangegeven op afbeelding 6.

Afbeelding 6. Inrichting veehouderij

Volgens de tekening aanvraag om omgevingsvergunning d.d. 30 augustus 2012 is in de huidige situatie sprake van de volgende veebezetting:

- 63 stuks melkrundvee (A1.100) in stal 1;
- 22 stuks vrouwelijk jongvee (A3.100) in stal 1;
- 7 stuks vrouwelijk jongvee (A3.100) in eenlingboxen tegen gevel stal 1.

5.1. Afstanden

Voor melkrundvee en vrouwelijk jongvee zijn in de Rgv geen geuremissiefactoren vastgesteld. In paragraaf 3.3.2 is toegelicht dat voor deze dieren een afstand van 50 meter tussen het emissiepunt van een dierenverblijf en de gevel van een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom in acht moet worden genomen en dat een gevel-gevelafstand van 25 meter in acht moet worden genomen. In paragraaf 3.3.4 is toegelicht dat voor de mestopslag een afstand van 50 meter tot de gevel van een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom in acht moet worden genomen. Op afbeelding 7 en op de kaart in bijlage III is de afstandscontour van 25 meter en van 50 meter rondom de dierenverblijven en de mestopslag weergegeven.

Afbeelding 7. Afstanden huidige situatie

Op afbeelding 7 is te zien dat de plattelandswoning is gelegen binnen de afstandscontour van 50 meter. Dit wil echter niet per definitie zeggen dat geen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en dat de belangen van de veehouderij worden geschaad, zie komende paragrafen.

5.2. Belangen veehouderij

De belangen van de veehouderij worden niet geschaad. Een plattelandswoning wordt niet beschermd tegen de geur afkomstig van de 'eigen' veehouderij. De plattelandswoning kan daarom ook geen belemmering vormen voor de 'eigen' veehouderij.

5.3. Woon- en leefklimaat.

De afstandseisen zoals genoemd in paragraaf 3.3.2 gelden ongeacht het aantal dieren wat gehouden wordt. Voor een dierenverblijf met 10 melkkoeien geldt dezelfde afstandseis van 50 meter als voor een dierenverblijf met (bijvoorbeeld) 1.000 melkkoeien. De afstandseis zegt daarom niet veel over het woon- en leefklimaat ter plaatse van het geurgevoelig object. Hetzelfde geldt voor een mestopslag en de omvang daarvan.

Om toch een indruk te krijgen van het woon- en leefklimaat is een geurberekening gemaakt. Voor melkrundvee, vrouwelijk jongvee en een mestopslag zijn in de Rgv geen geuremissiefactoren vastgesteld. Voor geuremissiefactoren is aangesloten bij het 'Merkblatt Geruchsimmissionsprognosen bei Tierhaltungsanlagen', Hessisches Ministerium für Umwelt, Energie, Landwirtschaft und Verbraucherschutz, kenmerk HMUELV 2013.

Uit het genoemde Merkblatt volgt:

- een geuremissiefactor van 12 geueenheden (ge) per seconde per grootvee-eenheid bij melkrundvee;
- een geuremissiefactor van 12 geueenheden (ge) per seconde per grootvee-eenheid bij vrouwelijk jongvee;
- een grootvee-eenheid per dier van 1,2 bij melkrundvee;
- een grootvee-eenheid per dier 0,6 bij vrouwelijk jongvee;
- een geuremissiefactor van 3 geueenheden (ge) per seconde per vierkante meter bij opslag van vaste mest.

Hieruit kan het volgende worden geconcludeerd:

- de geuremissiefactor voor een melkkoe bedraagt 14,4 ge/s, ofwel 7,2 ou_E/s⁵;
- de geuremissiefactor voor vrouwelijk jongvee bedraagt 7,2 ge/s, ofwel 3,6 ou_E/s;
- de geuremissie bedraagt dan 558 ou_E/s voor stal 1;
- de geuremissiefactor van een opslag van vaste mest bedraagt 1,5 ou_E/(s x m²), de oppervlakte van de mestopslag bedraagt 75 m², dus de geuremissie voor de mestopslag bedraagt 112,5 ou_E/s.

Op basis van deze geuremissiefactoren is een geurberekening uitgevoerd.

De parameters die zijn gebruikt voor de geurberekening zijn weergegeven in tabel 4 (natuurlijke ventilatie).

⁵ 1ou_E = 2 ge, <https://www.infomil.nl/onderwerpen/lucht-water/lucht/geur/handleiding-geur/begrippenlijst/>

Tabel 4. Parameters geurberekening huidige situatie

Bron	X coördinaat (m)	Y coördinaat (m)	Emissiepunt hoogte (m)	Gebouw hoogte (m)	Emissiepunt diameter (m)	Uittreesnelheid (m/s)	Geur emissie (ou _E /s)
stal 1	99246	464246	1,5	1,5	0,5	0,4	558
mestopslag	99257	464206	1,5	1,5	0,5	0,4	113

Naam: Doespolderkade 1-2 Hoogmade

Meteo Station: Schiphol

Perc Rekenuren: 20 % Maximale afstand tussen receptorpunt en bron: 2 000 m

141

Gebied

Raster Breedte Y: 1 000 m
Aantal Gridpunten: 50

Rasterpunt Linksonder:
Raster X: 98 767 m
Raster Y: 463 740 m

Raster Lengte X: 1 000 m
Aantal Gridpunten: 50

Gebruik kaart (optioneel)

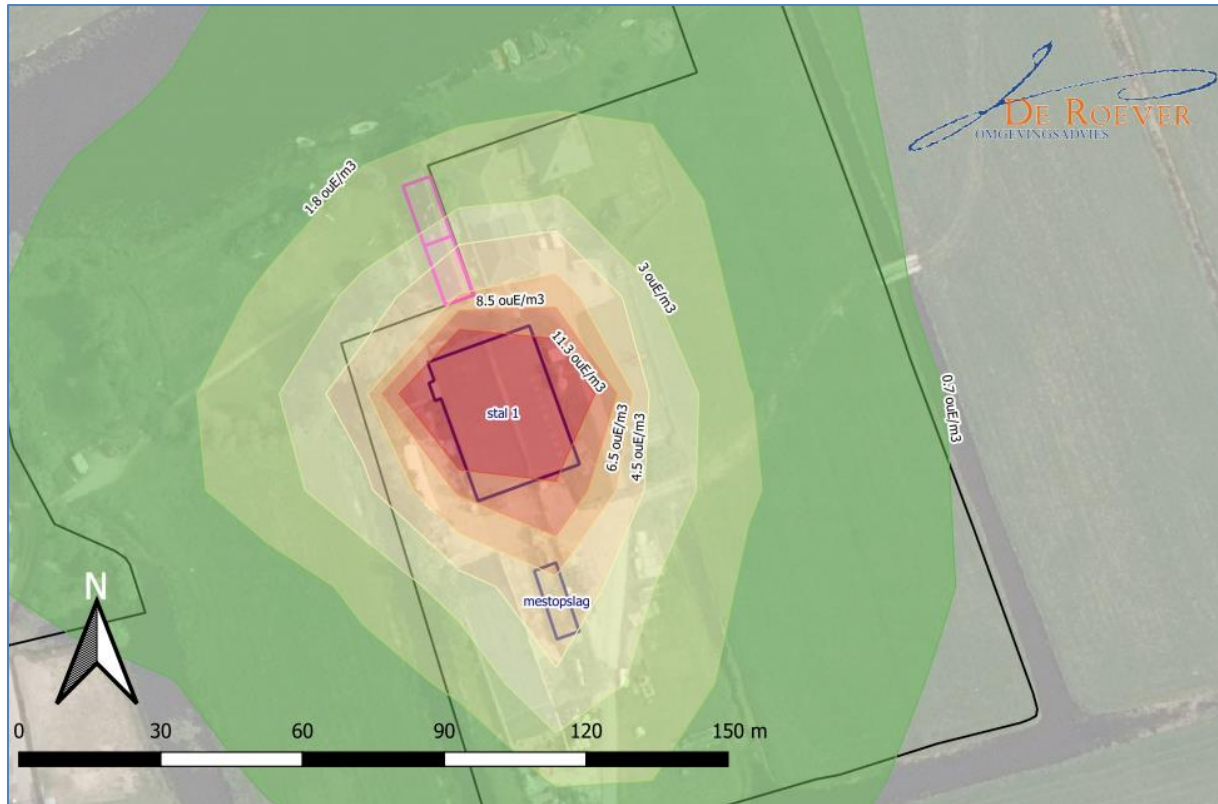
Bron File Naam: U:\Bedrijven\KuiperCompagnons\Doespolderkade 1-2 Hoogmade\geur\berekening ...

Receptor File Naam: U:\Bedrijven\KuiperCompagnons\Doespolderkade 1-2 Hoogmade\geur\berekening ...

Uitvoer Directory: U:\Bedrijven\KuiperCompagnons\Doespolderkade 1-2 Hoogmade\geur\berekening ...

Eigen ruwheid
Berekende ruwheid 0,12 m Bereken ruwheid

De geurcontouren zijn weergegeven op afbeelding 8 en op de kaart in bijlage IV.

Afbeelding 8. Geurcontouren huidige situatie

Op afbeelding 8 is te zien dat het noordelijk deel van de plattelandswoning tussen de geurcontouren van $1,8 \text{ ouE/m}^3$ en $4,5 \text{ ouE/m}^3$ ligt. Uit tabel 2 in paragraaf 3.4 blijkt dat bij die geurbelasting een 'matig' woon- en leefklimaat hoort. Op afbeelding 8 is te zien dat het zuidelijk deel van de plattelandswoning tussen de geurcontouren van (ongeveer) $3,0 \text{ ouE/m}^3$ en $6,5 \text{ ouE/m}^3$ ligt. Uit tabel 2 in paragraaf 3.4 blijkt dat bij die geurbelasting een 'tamelijk slecht' woon- en leefklimaat hoort.

Uit tabel 2 in paragraaf 3.4 blijkt ook dat bij een geurbelasting van $8,0 \text{ ouE/m}^3$ (de geurnorm voor een geurgevoelig object in het buitengebied) een 'slecht' woon- en leefklimaat hoort, wat impliceert dat een 'slecht' woon- en leefklimaat nog aanvaardbaar wordt geacht in het buitengebied. Het woon- en leefklimaat is daarom beter dan het woon- en leefklimaat dat op grond van de Wgv nog aanvaardbaar wordt geacht.

Ook het woon- en leefklimaat ten aanzien van de achtergrondbelasting is aanvaardbaar, aangezien er geen veehouderijen met een relevante geuremissie op korte afstand zijn gelegen.

6. CONCLUSIE

In dit onderzoek is de geur van veehouderijen ten aanzien de plattelandswoning aan Doespolderkade 2 in Hoogmade onderzocht.

In deze conclusie wordt antwoord gegeven op de onderzoeksvragen, zoals gesteld in paragraaf 1.2.

In hoofdstuk 4 en hoofdstuk 5 van dit rapport is toegelicht dat zowel in de situatie volgens de vigerende melding als in de huidige situatie sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en dat veehouderijen niet in hun belangen worden geschaad. Ook ten aanzien van de achtergrondbelasting kan worden gesteld dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

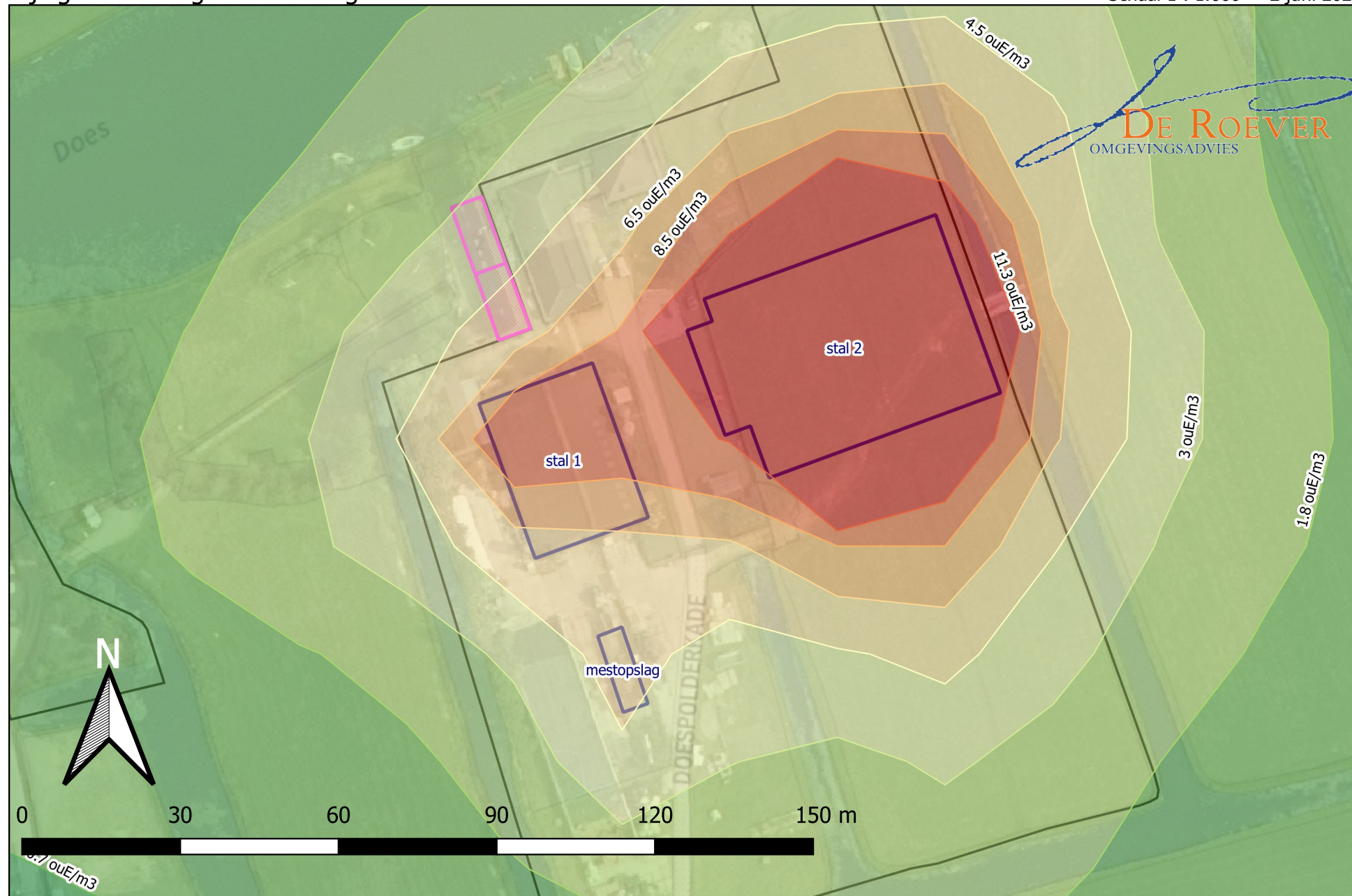
Geurhinder van veehouderijen vormt geen belemmering voor het plan.

BIJLAGE I. Kaart afstanden vigerende melding

DE ROEVER
OMGEVINGSADVIES

BIJLAGE II. Kaart voorgrondbelasting vigerende melding

BIJLAGE III. Kaart afstanden huidige situatie

BIJLAGE IV. Kaart voorgrondbelasting huidige situatie

